

Т.В.Тимошенко, викл., Н.В.Гречихіна, викл.

Кіровоградський національний технічний університет

Дослідження відмінностей між британським та американським варіантами англійської мови

Розглядається проблема англійської мови, яка має відмінності з точки зору семантики, вимови, написання та граматики у носіїв мови британської та американської культур. В статті наведені чіткі приклади даних відмінностей та надані практичні рекомендації щодо вірного перекладу, значення, вимови та вживання окремих слів.

відмінності, англійська мова, семантика, вимова, написання, граматика, різновид, діалект, британські носії мови, американська культура, сфери, особливості, значення

Які ж основні відмінності англійської мови британських та американських культур? Відмінності, перш за все, полягають в тому, що однією і тією ж мовою спілкуються в різних місцях, і це називається різновидами чи діалектами мови. Ці різновиди можуть бути регіональними або національними. Наприклад, ми можемо почути різні прояви англійської мови в різних регіонах Великобританії, чи в деяких частинах англословних країн. Існують численні варіанти англійської мови, такі як індійська англійська, австралійська англійська, західноафриканська англійська мови. Але так історично склалося, що британська англійська та американська англійська являють собою два найбільш взаємовпливові різновиди мови і відмінності між саме цими двома видами англійської мови ми і дослідимо в цій статті. Метою є допомогти студентам немовних вузів усвідомити, чому одне і те ж слово в англійській мові може вимовлятися по-різному, чи мати відмінне значення в залежності від його відношення до одного чи іншого виду культури мовлення.

Чіткі особливості британського та американського варіантів англійської мови можна побачити та проаналізувати в таких сферах:

- 1) Семантика(значення слів);
- 2) Вимова;
- 3) Написання;
- 4) Граматика.

Отже, семантика. Тут просліджуються два важливі види відмінностей в значенні слів:

- 1) один і той же предмет може мати повністю різні назви;
- 2) одне і те ж слово вживається в обох типах мов, але воно може мати повністю різне значення.

За першим типом : існує один предмет, але має різні назви в британському та американському варіантах англійської мови. Одна із найбільших відмінностей існує в словах, які вживаються для назви основних щоденних речей, таких як їжа, домашні прилади, знаряддя праці та частини автомобіля. Наприклад:

British word
mobile phone
petrol
tap
cooker
dustbin
aubergine
sweets
bonnet (on a car)

American word
cellphone
gas
faucet
stove
garbage can
eggplant
candy
hood

boot (on a car)
windscreen

trunk
windshield

За другим типом відмінностей, коли існує одне слово, але має різні значення.

Наприклад:

Слово	Британське значення	Американське значення
Football	гра, в яку грають в усьому світі, з круглим м'ячем, який гравці б'ють ногами, а не руками. Американці називають цю гру soccer .	гра, в яку грають в США, з овальним м'ячем, який гравці можуть кидати руками, або бити ногами. Британці називають таку гру American football .
Chips	довгі, тонкі смужки картоплі, смажені, їдять їх гарячими. Американці називають це fries чи French fries .	тонкі, плоскі шматочки картоплі, смажені, їдять їх холодними. Також називаються potato chips . Британці називають це crisps .
Vest	предмет спідньої білизни, який носить під сорочкою, тобто майка. Американці називають це undershirt .	предмет одягу з пувицями спереди та без рукавів і чоловіки носять це поверх сорочки, як частину костюма. Британці називають це waistcoat .

Відмінності даного типу можуть спантеличити навіть тих людей, для яких англійська мова – рідна. Такі слова часто називають **American/British 'false friends'**, до них належать ще такі слова:

bathroom, class, college, couple, doctor, federal, gas, hire, holiday, lawyer, mean, pavement, programme, public school, quite, sea, sick, smart, state, station, student, subway, theatre, time.

Далі розглянемо сферу вимови. Тут існує певна кількість відмінностей, які можна легко почути при вимові англійського слова британцями чи то американцями. З цього приводу ми дослідимо такі аспекти: наголос, деякі голосні звуки та звуки, які супроводжуються буквою 'r'.

Британці та американці мають різні наголоси, коли вони вимовляють певні двоскладові чи багатоскладові слова. Наприклад:

Слово	британський наголос	американський наголос
ballet	/ 'bæleɪ /	/ bæ'leɪ /
debries	/ 'debriː /	/ də'briː /

Таку ж відмінність у вимові можна почути в наступних словах: **chalet, garage, gourmet, parquet, pate**.

В словах з декількома складами, таких як **secretary**, американці наголошують закінчення більше, ніж це роблять британці, тому слово має додатковий наголос:

Слово	британська вимова	американська вимова
secretary	/ 'sekrətri /	/ 'sekrə'teri /
territory	/ 'terətri /	/ 'terə'to:ri /

Такі ж відмінності спостерігаються і в словах: **conservatory, contributory, inflammatory, inflationary, preparatory**.

Проте, в словах типу **missile**, британці надають більше значення останньому складу:

Слово	британська вимова	американська вимова
hostile	/ 'hostail /	/ 'hɑ:stl /
missile	/ 'misail /	/ 'misl /

Таку ж відмінність ми чуємо в словах: **docile, fragile, mobile, tactile**.

Існує відмінність у вимові звуків / ju: / та / u: /. В деяких словах британці вимовляють / ju: /, а американці - / u: /, якщо ці звуки слідує після /d/, /t/, /n/, наприклад:

Слово	британська вимова	американська вимова
tune	/ tjʊ:n /	/ tu:n /

news	/nju:z/	/nu:z/
tulip	/'tju:lip/	/'tu:lip/
dubious	/'dju:biəs/	/'du:biəs/

Голосні звуки /a:/ та /æ/ також вимовляються по-різному. В багатьох словах, де «а» стоїть перед звуками /f/, /v/, /s/ чи /z/, американці вживають короткий 'а', схожий на звук в слові **fat**, в той час як британці, особливо в південній Англії, використовують довший 'а', як в слові **father**. Наприклад:

Слово	британська вимова	американська вимова
ask	/ɑ:sk/	/æsk/
bath	/bɑ:θ/	/bæθ/
last	/lɑ:st/	/læst/
after	/'ɑ:ftə/	/'æftər/

Голосні звуки, які супроводжуються /r/, називаються **rhotic** чи **r-coloured**. Вони вимовляються без /r/ багатьма британцями, але /r/ вимовляють більшість американців. Наприклад, **mother** та **bird** мають **r-coloured** звуки в американському англійському.

Слово	британська вимова	американська вимова
mother	/'mʌðə/	/'mʌðər/
bird	/be:d/	/be:rd/

Однак, якщо /r/ з'являється перед голосними звуками, то цей звук вимовляється як британцями, так і американцями.

Отже, якщо хтось зацікавиться британською вимовою, то краще послухати носіїв мови даної культури, взявши, наприклад, напрокат відеофільм та переглянувши стрічку *Billy Elliot* (2000), яка представляє сучасний діалог з автентичним британським акцентом, яким говорять у Великобританії. Якщо ж комусь подобаються більш старіші фільми, то вам підійдуть фільми Beatles з 1960, такі як *Help* (1965), що також є гарним прикладом британської англійської мови, так само як і *This Sporting Life* (1958). *My Fair Lady* (1964), класичний фільм, нагороджений премією, показує як професор Higgins, лінгвіст та діалектолог, змінює жаклиний робітничий акцент Cockney гарної дівчини Eliza Doolittle та перетворює її на принцесу вищого класу.

Якщо ж ви зацікавитеся вимовою американського варіанту англійської мови, то вам краще проглянути стрічки *Clueless* (1995), із каліфорнійською вимовою фільм *Valley Girl*. Фільм *My Cousin Vinny* (1992) проти поставляє нью-йоркську вимову південному мовленню, стрічка *Cat on a Hot Tin Roof* (1958) демонструє вимову глибокого півдня та фільм *Norma Rae* (1979) – вимову робітничого класу.

Наступний аспект нашого дослідження – написання. Існує багато різновидів написання слів цих двох видів мов. Деякі з них впливають лише на окремі слова, тому як пишуться саме ці слова треба просто вивчити. Але деякі відмінності та закономірності в написанні слів включають певне узгодження літер. Тому вони більш постійні та передбачувані. Ось деякі із таких прикладів:

британське написання	американське написання
-our	-or
<i>humour, labour, favourite, behaviour</i>	<i>humor, labor, favorite, behavior</i>
-tre	-ter
<i>centre, litre, theatre, spectre</i>	<i>center, liter, theater, specter</i>
-nce	-nse
<i>pretence, defence, offence</i>	<i>pretense, defense, offense</i>
-l-	-ll-
<i>skilful, fulfil, instalment, appal</i>	<i>skillful, fulfill, installment, appall</i>

І останній аспект нашого дослідження в цій статті – це граматики. В цілому, відмінності в граматиці між двома видами мови досить слабкі. Проте, існує декілька помітних

відмінностей в утворенні часових форм, узгодженні підмета з присудком та у вживанні теперішнього завершеного часу;

1) Форми дієслів в Past Simple та Past Participle. В американському варіанті англійської мови дієслова завжди приймають закінчення **-ed** при утворенні Past Simple та Past Participle в словах типу: **lean (leaned, leaned), learn, smell** та **spell**, та часто в словах **burn** та **dream**. Такі форми іноді використовуються і в британському варіанті також, але британці все ж частіше вживають такі форми цих дієслів, як: **leant, learnt, smelt, spelt, burnt** та **dreamt**;

2) Узгодження підмета з присудком. В британському варіанті англійської мови **collective nouns**, які відносяться до групи людей, часто супроводжуються дієсловом у множині, навіть якщо іменник вживається в однині. Таке не трапляється в американському варіанті англійської мови. Наприклад:

*Br E: The football team **are** rather weak this year.*

*Am E: The football team **is** very weak this year.*

Інші приклади колективних, групових іменників, які вживаються з дієсловом у множині в британському англійському, є: **army, audience, class, committee, company, crowd, enemy, government, jury, majority, staff** та **union**.

3) Використання Present Perfect. Американці вживають теперішній завершений час рідше, ніж британці. Замість нього вони частіше використовують простий минулий час, особливо в реченнях із словами **just** та **yet**. Наприклад:

Br E Am E: Have you eaten yet?

Am E: Did you eat yet?

Br E Am E: Has Sam just left? - Sam has left already.

Am E: Did Sam just leave? - Sam left already.

Список літератури

1. Dr Don R. McCreary. British and American English. Macmillan English Dictionary. – Oxford: Macmillan publishers Limited, 2002.
2. Virginia Evans – Jenny Dooley. Enterprise plus.-Express Publishing, 2002.
3. Raymond Murphy. English Grammar in Use. – Cambridge University Press, 1985.
4. O. Bilenka, A. Pavlyuk, O. Chepurna. Business English Essentials.- Ternopil, Karpyuk Publishing, 2003.

Рассматривается проблема английского языка, который имеет отличия с точки зрения семантики, произношения, написания и грамматики у носителей языка британской и американской культур. В статье приведены четкие примеры существующих различий и даны практические рекомендации относительно правильного перевода, значения, произношения и употребления отдельных слов.

The problem of English language which has some differences in semantic, pronunciation, spelling and grammar between British and American speakers is considered here. The article shows vivid examples of such differences and gives practical recommendations toward the correct translation, meaning (semantic), pronunciation and using separate words.

Одержано 15.06.10